

البرت بغازیان
اقتصاددان

جنگ ایران و آمریکا خسارات بسیاری به اقتصاد ایران وارد ساخت و طبیعتاً در ایران پس از جنگ در گام اول باید به ترمیم اقتصادی بپردازیم. یعنی پس از جنگ اولویت با اقتصاد است. درباره اینکه امروز در کجا قرار داریم و پس از تفاهم ایران و آمریکا قرار است چه اتفاقاتی رخ دهد، لازم است تصور روشنی وجود داشته باشد. بنابراین باید تصویری از ایران پس از جنگ داشته باشیم که مثلاً بر مبنای آن تنگه هرمز باز است، آمریکایی‌ها تحریم‌ها را حذف کردند. پول‌های بلوکه شده آزاد کردند و ایران هم به راحتی نفت می‌فروشد و پول آن نیز به طور مستقیم به خزانه ایران و اریز می‌شود و دولت هم برنامه‌های ضد تورمی خود را پیاده کرده است. تصویر دیگری از ایران پس‌از جنگ این است که الان تنگه هرمز باز شده و عبور و مرور به صورت پایدار انجام می‌شود. پول‌های بلوکه شده در جای مناسب خود هزینه شده، کشورهای همسایه روابط خود را از سر گرفته‌اند، امارات اجازه داده صرفی‌های ایران و تراستی‌ها برگردند و پروازها هم عادی شده است. حال با این تصاویر ایران باید چکار کند؟ به نظر می‌رسد اولین اقدامی که انجام می‌شود این خواهد بود که یک بازنگری و رسیدگی به وضعیت قسمت‌ها در بازار صورت گیرد. از لوازم خانگی گرفته تا کالای اساسی و خوراک. دولت باید همه را مورد بررسی قرار دهد که دیگر شاهد این افزایش‌های بی‌رویه و بی‌حساب و کتاب نباشیم. از طرفی منابع ارزی ایران نیز آزاد خواهد شد و اولین چیزی که باید مد نظر قرار گیرد تامین دارو است. یعنی باید برنامه‌ای برای آری دارو، بهداشت و سلامت افراد داشته باشیم و دارایی‌های بلوکه شده بعدی و فروش نفت هم به سازمان برنامه و بودجه برای مدیریت آری برود. یعنی اگر ارزش کاهش پیدا کرد بتوان آن را پایدار و مداوم کرد تا اقتصاد کشور پیش‌بینی پذیرد شود. لذا اینکه گفته می‌شود اقتصاد پس‌از جنگ یعنی مایه جبراً داریم که یک بخش دارو است که خیال مردم راحت شود. دیگری انضباط مالی دولت است تا این پولی که دریافت می‌کند بدون برنامه‌ریزی صرف ریخت و پاش نشود و موجب بالا رفتن نقدینگی نشود؛ بلکه به سرعت منابعی برود که بتواند امور خارجه، در واکتیش به بیابانه کند و ارزش در اختیار بانک مرکزی قرار بگیرد. مانعایی هم در اختیار بانک‌ها باشد، برای اینکه بتوانند به صنایعی که نیازمند وجود در گردش و سرمایه در گردش هستند و نیاز به بازسازی دارند کمک کنند تا به این وسیله نیازهای واسطه‌ای، ماشین‌آلات و مواد اولیه را از بیرون تامین کنند. البته نافته نماند در کشور به حدی جا بیرون دریافت پول وجود دارد که عجیب نیست اگر تمام وزارتخانه‌ها برای دریافت منابع اقدام کنند.

ویژه

محمد رضا باهنر:

ترجیح منافع شخصی بر منافع ملی، خیانت است

یک عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام اظهار داشت: متأسفانه هر کس‌ای از ظن خود سعی می‌کند یک موضوعی را گیر بیاورد و علیه افراد دیگر صحبت کند، یک سری منافع وجود دارد یکسری منافع قومیتی، یکسری منافع صنفی و یکسری منافع شخصی وجود دارد. کسی که کارگزار نظام می‌شود چه نماینده، چه وزیر، چه استاد دانشگاه، چه مدیرکل باید در خلوت خود با خدا ببیند باید و منافع ملی را بر سایر منافع ترجیح دهد. اگر منافع ملی با منافع قومیتی همسو بود، چه بهتر، اما اگر در تضاد بود، باید شجاعت و درک کافی داشته باشد که منافع قومیتی را فدای منافع ملی کند. محمدرضا باهنر در خصوص علل شکاف میان مردم و حاکمیت گفت: بالاخره مردم نگرانی‌ها و نغدیهایی دارند و ایراداتی جدی به برخی رفتارهای مسئولان وارد می‌کنند؛ چه مجلس، چه دولت، چه استاندار، حتی امام جمعه یا معلم. این نقد‌ها باید شنیده شود. امام شهیدمان بیست سال قبل پیشنهاد دادند که کرسی‌های آزاداندیشی باید شکل بگیرد. شاید به یاد نداشته باشید که در اوایل انقلاب، همین تلویزیون جمهوری اسلامی برنامه‌هایی داشت که در آن مرحوم شهید بهشتی که رئیس شورای انقلاب و رئیس دیوان عالی کشور بود، در تلویزیون حاضر می‌شد و با دیرکل حزب توده مناظره زنده می‌کرد. وی افزود: البته حاکمیت مأمور به کارهای سخت است و کارهای سخت نیازمند طراخی و مدیریت دقیق است. باید با دقت برنامه‌ریزی شود و مراقبت لازم صورت گیرد. با این حال، حتی اگر بتوانند چنین فضایی را راه‌اندازی کنند، هنوز هم دیر نشده است و کرسی‌های آزاداندیشی در دانشگاه‌ها می‌تواند یکی از راه‌ها باشد. دانشگاه محیط مشخصی دارد؛ استاد دارد، دانشجو دارد، پژوهش و مقاله دارد و مدیریت دانشگاه هم حضور دارد. در چنین فضایی دو نفر می‌توانند با یکدیگر مناظره جدی داشته باشند. مثلاً درباره اینکه آیا فلان قانون درست است یا نه، آیا باید لغو شود یا نه، یا درباره مسیر اقتصاد کشور که آیا همین مسیر درست است یا راه‌های بهتری هم وجود دارد. دیرکل جامعه اسلامی مهندسان تصریح کرد: اینها مسائلی است که باید مطرح شود و درباره آنها گفت‌وگو صورت گیرد. حاکمیت نیز باید خود را قانون‌پذیرش کند و دشواری را در یاد داشته باشد و از آنها استقبال کند اما اگر به همین روال که هست ادامه دهد همه‌اش ضرا است.

«آرمان ملی» از واکنش ایران به بیابانه‌پایانی نشست رویو با شورای همکاری خلیج فارس گزارش می‌دهد

تنگه هرمز به قبل از جنگ بر نمی‌گردد

کشورهای منطقه صرفاً برای بردوش ملت‌های منطقه و عامل ناامنی و تفرقه در منطقه است. استفاده در این بیابانه تأکید شده است: استفاده از آمریکا از پایگاه‌ها و امکانات نظامی مستقر در کشورهای منطقه برای ارتکاب. جنایت تنگه هرمز به هیچ‌وجه امکان‌پذیر نیست و کشتی‌های عبوری ممکن است مجبور به پرداخت مبالغی تحت عنوان کارمزد شوند. واکنش ایران به نشست شورای همکاری صریح بوده است. ابراهیم عزیزی رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس در مطلبی در صفحه شخصی خود در شبکه اجتماعی ایکس، نوشت: «به سران شورای همکاری خلیج فارس هشدار می‌دهیم، قمار بر سناریوی آمریکا، ثبات و امنیت شما را بر باد خواهد داد.»

واکنش‌های صریح

در همین راستا اسماعیل بغائی، سخنگوی وزارت امور خارجه، در واکنش به بیابانه‌پایانی و اجرای اقدامات غیرقانونی از جمله همکاری خلیج فارس در تاریخ ۲۵ ژوئن ۲۰۲۶، در شبکه ایکس نوشت: بدون تردید این تأکید کرده است: وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با ابزار انزجار از تکرار دروغ بزرگ جعل شده توسط رژیم نسل‌کش صهیونیستی و آمریکا در رابطه با برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران، به حکومت‌های عضو شورای همکاری خلیج فارس توصیه می‌کند به جای هم‌نوایی با آمریکا در تهدید انکاری از برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز ایران، برای تحقق ابتکار منطقه غرب آسیا عاری از سلاح‌های هسته‌ای با جمهوری اسلامی ایران همراه شوند و رژیم آمریکا را وادار به توقف کارشکنی در مسیر اجرای این ابتکار نمایند.

گزارش آمریکایی‌ها

در سوی دیگر دفتر سخنگوی وزارت خارجه آمریکا با انتشار بیابانه‌پایانی مشترک اعلام کرد که نشست وزیران بین ایالات متحده و شورای

غلامعلی دهقان در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

عزت این نیست که دائم در جنگ باشیم

عراقچی نیز از نیروهای سپاه پاسداران بوده و تندرروهایی که دنبال دستاویزی برای ادامه حمله و تخریب دولت و هیات مذاکره بودند بخشی از پیام رهبری را گرفته و اینگونه تعبیر کردند که رهبری نظام مخالف مذاکره و تفاهم است. در حالی که اخیراً غلامعلی حداد عادل پدر همسر شهید رهبر انقلاب روایت دیگری را مطرح کرده است. در همین راستا «آرمان ملی» با غلامعلی دهقان به گفت‌وگو پرداخته است که می‌خوانید.

حمله به تفاهم ایران و آمریکا و هیات مذاکره‌کننده را چگونه تحلیل می‌کنید؟

واقعیت این است که سیاست خارجی ما همانطور که رهبر شهید تدوین فرمودند می‌بایست بر سه عنصر عزت، حکمت و مصلحت استوار باشد. این مثلث سه ضلعی قطعاً مورد توجه سرداران دیپلماسی ما بوده است. متأسفانه یک جریان فکری سیاسی که نگاه بدبینانه به دیپلماسی دارد، درک درستی از روابط بین‌الملل ندارد و یا اگر خوشبینانه نگاه کنیم سوءنیت ندارد؛ اما سوء عمل و سوء رفتار دارد و مقوله عزت را بد می‌فهمد. البته مصادیق آن هم در تاریخ ما زیاد بوده است. در طی نیم قرن گذشته دیده شده که این جریان گرچه حسن نیت دارد اما سوء رفتار و سوء کردار دارد و درک درستی از شرایط سیاسی ندارد. این در حالی است که جامعه امام و پیشوایان دارد که ولی فقیه زمان است. اخیراً یکی از نزدیک‌ترین افراد به بیت شریف رهبری یعنی جناب آقای حداد عادل که بسیار رابطه نزدیکی با رهبری نظام دارد گفته‌اند که به هیچ‌وجه توین، تیمت و افترا به تیم مذاکره‌کننده قابل قبول نیست و خیلی محکم اعمال جماعتی را که جلوتر از امام خود می‌روند، محکوم کرده است. فراموش نکنیم رئیس تیم مذاکره‌کننده جناب قالیباف خود را سرداران برجسته حکمت‌تحلیلی اول و فرمانده لشکر مردم قهرمان خراسان بوده و تا پای شهادت پیش رفته است. جناب

نقش توافق‌ها در

مدیریت بحران

یک فعال سیاسی اصلاح طلب در خصوص تفاهم نامه اخیر و پیروزی دیپلماتیک ایران اظهار کرد: انتقاد برخی مقامات رژیم صهیونیستی از رویکرد دولت آمریکا و پاسخ تند مقام‌های آمریکایی را می‌توان نشانه‌ای از وجود اختلاف نظر میان دو طرف درباره نحوه مدیریت پرونده ایران دانست. طبعاً تبدیل این اختلافات به معیار قطعی برای سنجش پیروزی دیپلماتیک ایران نیازمند احتیاط است. محمد عطریانفر گفت: پیروزی دیپلماتیک زمانی محقق می‌شود که توافق، تأمین‌کننده اهداف اصلی کشور باشد، از جمله رفع فشارهای اقتصادی، افزایش امنیت ملی و تثبیت حقوق و منافع اساسی و پیوندهای حل نشده همچنان وجود داشته باشد، در حالی که ایران نشان داده نگاه مثبتی به همسایگان خود دارد. کشورهای منطقه از اتفاقات اخیر ظاهراً درس نگرفته‌اند. در پایان نشست مشترک شورای همکاری خلیج فارس و آمریکا، طرفین با انتشار بیابانه‌پایانی مشترک از امضای «یادداشت تفاهم» میان ایران و آمریکا استقبال کردند و نقش میانجی‌گرانه پاکستان و قطر در پیشبرد این روند را مورد تقدیر قرار دادند. طبق گزارش شبکه العربیه، در این بیابانه همچنین بر ضرورت حفظ شتاب مذاکرات و تداوم مسیر دیپلماتیک برای پایان دادن به درگیری‌ها و اقدامات خصمانه در منطقه تأکید شده است. در بخش دیگری از این بیابانه، طرف آمریکایی و کشورهای عضو شورای همکاری بر اهمیت بازگشایی تنگه هرمز و تضمین آزادی کشتیرانی بدون اعمال هزینه‌ها یا محدودیت‌های جدید تأکید کردند. درباره لبنان نیز بر ضرورت حفظ روند مذاکرات و تلاش برای تثبیت شرایط امنیتی تأکید شده است. در موضوع فلسطین نیز این بیابانه تصریح کرده است که هیچ فردی نباید مجبور به ترک نوار غزه شود و افرادی که این منطقه را ترک می‌کنند باید امکان بازگشت آزادانه داشته باشند. در بخش مربوط به سوریه نیز بر ادامه حمایت از دولت سوریه در مبارزه با تروریسم و بازگرداندن خدمات عمومی تأکید کرده است.

ایران بعد از تفاهمنامه

باید کشور متفاوتی شود

یک فعال سیاسی با اشاره به پیام رهبر انقلاب در خصوص تفاهم ایران و آمریکا و اشاره ایشان به اعتماد به رئیس جمهور اظهار کرد: واقعیت این است که کشور در مرحله سختی قرار دارد و دشمن در پی تخریب زیرساخت‌های کشور بود و صادرات ما تقریباً کم شده بود بنابراین پذیرش این تفاهمنامه را باید از آورده‌های دولت پزشکیان دانست البته در صورت مخالفت رهبری انقلاب آقای پزشکیان باید تمکین می‌کرد. غلامعلی رجایی با اشاره به اظهارات رئیس جمهور مبنی بر اینکه مذاکرات بستر مناسبی برای رونق اقتصادی، باز شدن بازارها و حل مشکلات فراهم کرده است، بیان کرد: بعد از تفاهمنامه، ایران باید کشور متفاوتی شود و سرمایه‌گذاران خارجی امکان ورود به کشور را داشته باشند.

ارتقاء منزلت سیاسی

و منطقه‌ای ایران

سخنگوی جامعه روحانیت مبارز کشور عنوان کرد: باید با تکیه بر تجربه‌های اندوخته و نیز اندیشه‌ای مبتنی بر آموزه‌های اسلامی و تجارب تاریخی برابر استکبار یا قدرت و مقاومت ایستادگی کنیم و اجازه هیچ‌گونه بدعهدی به آمریکا ندیم، و اگر بدعهدی کرد، ما نیز از تعهدات خود عقب‌نشینی کنیم. حجت‌الاسلام مصباحی‌مقدم ادامه داد: با توجه به اینکه مذاکره‌کنندگان ما در میدان مذاکره حضور دارند، باید با استناد به دستور رهبر معظم انقلاب، تمام توان خود را برای اجرایی شدن تصاویر ما باشد که باید برای نیروهای انقلابی به همچنان فضایی ایجاد کرد تا آنها هم بتوانند سخنان خود را بگویند. باز هم سخنی نیست اما این رویکرد دوم نباید سیاست پرتنگ صداوسیما باشد و چنان القا شود که راه دیپلماسی و مذاکره راه خطایی است. به نظر می‌رسد در آینده هم شاهد کمرنگ شدن این چنین دیدگاه‌های ضد مذاکره و ضد دیپلماسی سیاسی و منطقه‌ای ایران بود.

کوتاه

حیات اعراب مدیون

مدیریت ایران بر تنگه هرمز است

علی اکبر ولایتی مشاور بین‌الملل رهبر انقلاب با اشاره به بیابانه مغرضانه شورای همکاری خلیج فارس در فضای مجازی نوشت: ثبات امروز اعراب حاشیه خلیج فارس، مدیون مدیریت قرن‌واره ایران بر شاه‌رگ تنگه هرمز است: غرب جزو وحشی‌گری و غارت، دستاوردی برای منطقه نداشته است. ولایتی با بیان اینکه حاشیه‌نشینان و اطفال سیاسی منطقه به بیابانه‌های سفارشی دلخوش ندارند و بدانند حیات شماریزه خواری از این سرفه است. اظهار کرد: در بازاریابی معادلات بزرگ، کوچک‌های حاشیه‌نشین جایی پای میز ندارند؛ حذف می‌شوند و حیات استراتژیک‌شان و امداد سقف تحمل تهران است.

نیاید از تفاهم و گفت‌وگو برای

توافق، بدفهمی صورت پذیرد

محمد مهدی طباطبایی معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس جمهور در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: حسن همجواری یک ترم مشترک و یک فهم دو جانبه است. نباید از اقدام ایران برای تفاهم و گفت‌وگو برای توافق، بدفهمی صورت پذیرد. این اقدامی صلح‌طلبانه و از سر عزت و اقتدار بوده نه عجز و اجبار و سازش. آنکه در این میانه ساده‌لوحی کند، بازنده خواهد بود. گول بوی کباب را نخورند که داغ خواهند شد.

آمریکا برای حل بحران گرسنگی،

خود نیازمند خیرات است

اسماعیل بغائی سخنگوی وزارت امور خارجه، در پیامی در فضای مجازی، راجع به وضعیت گرسنگی در آمریکا نوشت: آمریکا خود به شدت نیازمند احسان و خیرات برای حل مشکل گرسنگی است. طبق گزارش سازمان جهانی آموزش خدمات گرسنگی در ایالات متحده، بیش از ۴۷ میلیون نفر، شامل یک نفر از هر پنج کودک، آلودگی‌های غذایی کافی برای یک زندگی سالم محروم هستند. در سال ۲۰۲۰ تاکنون، تعداد افرادی که با ناامنی غذایی مواجه‌اند، ۴۲ میلیون نفر افزایش یافته است. البته خبر خوب این است که مدتی است مقام‌های آمریکایی دیگر نباید چنین آمارهای ناخوشایندی را ببینند چون بعد از ۲۰ سال گزارش دهی مستمر سالانه درباره وضعیت ناامنی غذایی و گرسنگی در آمریکا، وزارت کشاورزی آمریکا از سپتامبر ۲۰۲۴ بی‌مسو و صادانه‌پایانی گزارش را متوقف کرد. بدین ترتیب اکنون نزدیک به دو سال است که مشکل گرسنگی در آمریکا حل شده است!

آمریکا اسرائیل را کنترل نکند

پاسخ می‌دهیم

قراگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء اعلام کرد: تحرکات و حضور هوایماهای نظامی ارتش توریستی رژیم صهیونیستی در آسمان برخی کشورهای همسایه به سمت ایران را اقدامی خطرناک و تهدید علیه جمهوری اسلامی ایران می‌دانیم. قراگاه مرکزی خاتم‌الانبیاء هشدار داد: چنانچه آمریکا قادر به مهار و کنترل رژیم صهیونیستی نباشد، جمهوری اسلامی ایران هرگونه تهدیدی را علیه خود تحمل نخواهد کرد و پاسخ به این اقدامات خطرناک را حق خود می‌داند.

دشمن به دنبال

ناامیدی و تفرقه در کشور است

سخنگوی وزارت دفاع، لازمه پیروزی در جبهه‌های مختلف «برپا داشته» بودن دانست و اظهار کرد: پنج جبهه رزم، حضور اجتماعی مردم، خدمت‌رسانی دولت، دیپلماسی و روایت‌گری (رسانه)، باید تحت فرماندهی ولی فقیه هماهنگ عمل کنند تا تأثیر متقابل و هم‌پوشانی را به‌دری آنها تقویت شود. میدان روایت و رسانه، عرصه‌ای است که نباید از آن غفلت کرد؛ چرا که دشمن با روایت‌سازی‌های غلط به دنبال ناامیدی و تفرقه در کشور است. سردار طالبانی نیک بانا تأکید بر اینکه دشمن مکار است و نباید به او اعتماد کرد، گفت: خطوط قرمز نظام همان شروطی است که رهبر معظم انقلاب اعلام کرده‌اند. ما با دشمن صهیونی و مستکبر تازمانی که خوی استکباری دارد، مبارزه خواهیم کرد و پیروزی نهایی در گرو حفظ وحدت و استمرار قدرت دفاعی و جهادی است.

خلیج فارس

همیشه خلیج فارس خواهد ماند

رئیس هیئت پارلمانی جمهوری اسلامی ایران در بیستمین اجلاس کنفرانس اتحادیه مجالس کشورهای عضو سازمان همکاری اسلامی (P.U.C)، اظهارات بی‌اساس نماینده امارات متحده عربی و نماینده غیرقانونی یمن را رد کرد. روح... متفکران گفت: خلیج فارس تنها نام تاریخی و حقوقی به رسمیت شناخته شده برای بینه‌ای میان جمهوری اسلامی ایران و شبه جزیره عربی است؛ این نام در طول تاریخ همواره مورد استفاده قرار گرفته و باید مطابق با موازین بین‌المللی و ذقت تاریخی مورد احترام قرار بگیرد. رئیس هیات پارلمانی ایران تصریح کرد: خیلی‌ها آمدند و رفتند. اینجا برای همیشه خلیج فارس بوده است و خواهد بود.